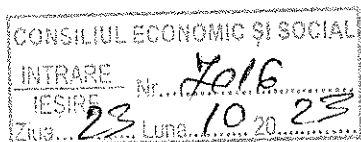

Expunere de motive

Având în vedere că fenomenul de abuz împotriva intereselor cetățenilor a ajuns la un nivel alarmant este necesară intervenția politicii penale a statului prin incriminarea formelor de abuz de putere care au ca rezultat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale precum și intereselor legitime private ale persoanelor ca formă de descurajare a comportamentelor deliberate de abuz contra cetățenilor.

Cetățenii au relevat neechivoc că au fost abuzați de reprezentanții instituțiilor statului sau de către cei care realizează servicii publice într-o proporție de peste 90%.

Astfel, consecvent ordinii constituționale și a obligației de garantare la cel mai înalt nivel a drepturilor și libertăților fundamentale și a intereselor legitime ce derivă din acestea, statul trebuie să reglementeze mai clar și previzibil incriminarea excesului de putere contra intereselor private care prin caracterul intențional și prin rezultatul faptelor îmbracă forma ilicitului penal, în acord cu politica penală în vigoare și cu tradiția instituțiilor juridice existente în sistemul penal românesc.

De altfel în tradiția juridică penală fapte care erau de natură să deturneze administrația de la funcționarea ei firească de servitor al societății erau incriminate în mod particular. Spre exemplu Codul penal din 1936 prevedea la art. 245 Abuzul de putere iar la art. 246 Abuzul de autoritate continuând la art. 247 cu incriminarea Excesului de putere. Tot pentru acoperirea cu claritate a modalităților de abuz în exercitarea funcției publice, echipa de specialiști a profesorului Vintilă Dongoroz a propus în Codul penal din 1968 incriminarea separată a abuzul în serviciu contra intereselor persoanei în art. 246 față de abuzul în serviciu contra intereselor publice la art. 248.

Obiectul prezentei inițiative legislative îl constituie incriminarea comportamentelor abuzive în exercitarea prerogativelor de putere publică care au ca rezultat direct sau indirect afectarea drepturilor și libertăților fundamentale, a intereselor legitime ale persoanelor fizice sau juridice prin încălcarea ordinii de drept și a cadrului de reglementare și funcționare a autorităților și instituțiilor publice, a normelor procedurale și a caracterului obligatoriu al competenței administrative prin gestionare atribuțiilor și puterilor conferite.

Astfel, se incriminează și nerespectarea cadrului normativ de organizare a puterii publice dată fiind definirea funcțională a administrației publice ca activitate de organizare a aplicării legii sau aplicare ei în concret.

Ca elemente de noutate normativă prin obiectul de reglementare se incriminează:

- Încălcarea în mod deliberat a modului de stabilire a cadrului de organizare a exercitării puterii publice
- Obstrucționarea activității unei autorități publice sau a îndeplinirii atribuțiilor unui alt funcționar public sau al persoanelor care prestează un serviciu public
- Se instituie o formă calificată a infracțiunii atunci când este săvârșită împotriva unei persoane fie prin discriminare fie prin specularea elementelor de vulnerabilitate a acesteia, și nu doar ca o circumstanță agravantă.

Legea penală are caracter dinamic și intervine pentru a cenzura comportamente dăunătoare societății atunci când acestea capătă caracter de fenomen, în principal prin caracterul ei disuasiv. În România abuzul împotriva cetățenilor se realizează în general prin interpretarea și aplicare arbitrară a competențelor celor care exercită puterea publică și de cele mai multe nu prin încălcarea competențelor conferite autorităților publice prin lege ci prin încălcarea reglementarilor privind exercitarea acestora de către prepușii puterii publice ca norme de organizare sau de procedură de aplicare. Or, conform practicii organelor judiciare acestea nu

consideră că sunt întrunite condițiile săvârșirii infracțiunii, așa cum este ea reglementată în acest moment, aplicând în mod constant soluția clasării pentru că fapta nu este prevăzută de legea penală, trimitând exclusiv la calea de remediu a instanțelor civile.

Efectul unei asemenea politici penale este acela al unei duble victimizări prin trimiterea cetățenilor să își obțină drepturile, deja încălcate în relația cu administrația, în proceduri anevoioase și de durată în instanțe sau conducând la blocaje administrative între autoritățile publice. Un alt efect este generalizarea unui asemenea comportament ca modalitate de derobare a funcționarilor de răspunderea lor de aplicare a legii, dat fiind că nu se incriminează cu eficacitate decât afectarea interesului public. Funcționarii au ca atenție doar teama de răspundere penală sau administrativ-patrimonială pentru prejudiciile aduse autorităților publice, fără să se teamă să afecteze drepturile și interesele legitime ale persoanelor.

Caracterul dinamic al legii penale obligă legiuitorul să actualizeze permanent normele de incriminare penală pentru a acoperii noile modalități de manifestare pe scară largă a abuzului contra persoanelor private de către agenții puterii publice.

În acord cu exigențele jurisprudenței Curții Constituționale, prezenta norma de incriminare penală asigură existența neechivocă a caracterului direct al intenției prin reprezentarea cu claritate a caracterului ilicit precum și a vătămării pe care aceasta o aduce. O asemenea ipoteză de incriminare este de natură a răspunde atât obiectivelor de politică penală cât și cerințelor de claritate a normei și de previzibilitate a aplicării acesteia.

Soluțiile normative propuse au în vedere atât tezele de reglementare (obiect, scop, impact așteptat cât și condițiile de respectare a jurisprudenței Curții

Constituționale pentru a asigura răspunsul politicii penale la nevoile societății în acord cu ordinea constituțională și statul de drept.

În baza art. 75 alin. (1) coroborate cu art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție în vederea promovării inițiativei în procesul legislativ sesizăm ca primă cameră Senatul, Camera deputaților fiind camera decizională.

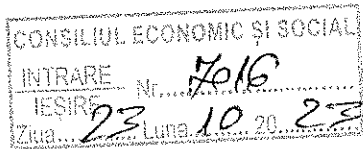
Pentru aceste motive, în temeiul art. 74 alin (1) din Constituția României propunem adoptarea proiectului de Lege privind Abuzul de putere și completarea Legii nr. 286/2009 privind codul penal, actualizat cu modificările și completările ulterioare.

Față de aceste argumente, supunem aprobării Parlamentului prezenta Lege.

CATANICU STELIU

ROMANIA

Parlamentul României

Camera Deputaților

Senat

Propunere legislativă privind reglementarea Abuzului de putere și completarea Legii nr. 286/2009 privind codul penal, actualizat cu modificările și completările ulterioare.

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Articol unic: Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, actualizat cu modificările și completările ulterioare se modifică și completează după articolul 297 cu un articol nou 2971 cu următorul conținut:

“Art. 2971 Abuz de putere în contra persoanelor private

(1) Fapta unei persoane care exercită prerogative de autoritate publică ori prestează un serviciu public care, prejudiciază un drept patrimonial sau nepatrimonial, sau aduce atingere unui interes personal se pedepsește cu închisoarea între 2 și 7 ani și interzicerea unor drepturi,

- a) își exercită competențele de serviciu într-o modalitate contrară cadrului normativ ori fișa postului;
- b) își depășește competențele pe care le are;
- c) ia măsuri destinate împiedicării executării legii;
- d) i-a fost adus la cunoștință și a ignorat cadrul normativ aplicabil;
- e) obstrucționează ori îngreunează îndeplinirea unei îndatoriri importante a entității publice în care își desfășoară activitatea sau a altei

entități publice sau a atribuțiilor unui alt funcționar public pe care îl determină să facă, să tolereze sau să omită să facă un act în competența sa ori un fapt ce intră în sarcina acestuia.

(2) Fapta prevăzută la alin. 1 se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani dacă:

a) comite fapta împotriva unei alte persoane pe motivul apartenenței acesteia adevărată sau presupusă, la o rasă, grup etnic, naționalitate, convingeri politice ori religioase;

b) cauzează o tulburare majoră a activității unui întreprinzător, persoană fizică sau juridică;

c) săvârșește fapta profitând de lipsă de apărare, starea de dependență, neputință, sau lipsă de experiență a unei persoane;

(3) Tentativa se pedepsește.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art.75 și ale art.76 alin. (1) din Constituția României, republicată

Președintele Camerei Deputaților,

Alfred - Robert Simonis

Președintele Senatului,

Nicolae Ionel Ciucă